

September 2017

Til: Samferdselsdepartementet
postmottak@sd.dep.no

Hørings svar – Høring om tiltak for bedre koordinering mv. ved planlegging og utførelse av ledningsarbeider i veggrunn, forslag til endringer i vegloven og ledningsforskriften

Fylkenes rolle innen infrastruktur

Samarbeidande Kraftfylke (Kraftfylka) er en interesseforening for fylkeskommunene Hedmark, Oppland, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms.

Kraftfylka har fokus på fylkenes rolle som tilrettelegger for næringsutvikling. Det er derfor viktig å se helhetlig i spørsmål knyttet til energi, miljø, klima og infrastruktur. Utvikling av infrastruktur for energi og bredbånd er viktige redskap for regional næringsutvikling. Det er derfor viktig at vegeiers rettighet til å ta helhetlige samfunnsmessige hensyn ivaretas.

Vi viser i den sammenheng til regjeringens proposisjon til Stortinget Prop. 84 S (2016-2017) "Ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå", kapittel 10.1.6:

"Som planstyresmakt og ansvarleg styresmakt for fylkesvegar bør fylkeskommunane sjå arealplanlegging, busetjing, næringsutvikling og ulike kommunikasjonsløyser i samanheng. Gjennom ei koordinerande rolle kan fylkeskommunane vere pådrivarar og tilretteleggjarar for mobil- og breibandsutbygging innanfor eige fylke. Gjennom kontakt med kommunane og god lokalkunnskap kan fylkeskommunane til dømes kartleggje område i fylket der det er nødvendig med forsterka innsats for utbygging, medverke til samankopling av lokale og regionale fibernett for å få til fleire gjennomgåande langdistansefibertrasear, medverke til sams praktisering av gravereglar og sjå innkjøp av IKT-tenester i samanheng med kjøp av kommunikasjonsløyser (...) Vidare kan fylkeskommunane leggje til rette for kostnadseffektiv utbygging ved å sjå ekom-infrastrukturen i samanheng med annan samferdselsinfrastruktur og leggje til rette for gjenbruk av infrastruktur. Døme på dette er å sørge for at det blir lagt trekkør i samband med graving i eller ved fylkesvegar. Overfor dei kommersielle utbyggjarane kan fylkeskommunane til dømes informere om tilgjengeleg fysisk infrastruktur som kan brukast av marknadsaktørar som vil byggje ut breiband "

Dette tilsier at fylkets rettigheter som vegeier og koordinator av infrastrukturutbygging heller bør styrkes enn svekkes. Dette gjelder blant annet muligheten til å vurdere samfunnsmessige hensyn og ha en helhetlig oversikt over ulike interesser og behov. Fylkenes muligheter til å bidra til helhetlige løsninger burde blitt vurdert nærmere.

Harmonisert regelverk

Det er et mål i forslaget å bedre balansen mellom ledningseier og vegeier. Det er et positivt mål, men forslaget som det foreligger bærer preg av å være tilrettelagt mest for ledningseiere.

Det er ønskelig med et regelverk som legger til rette for at ledningsaktører kan fremføre digital infrastruktur på en effektiv måte, vi støtter derfor forslaget om nasjonale regler for kostnadsdekning som tydelig angir hvilke typer kostander som kan inngå i beregningsgrunnlaget.

Vi har følgende innvendinger mot forslaget:

Forslaget går for langt i å vanskeliggjøre vegeier rett til å kreve samfunnsmessige vurderinger ved legging av ledninger langs veg. Kraftfylka mener departementet ikke har tatt nok hensyn til dommen i Borgarting lagmannsrett angående Bærum kommunes krav om legging av kabler for strømlinjer i luftstrek. Miljømessige og andre samfunnsmessige vurderinger er en naturlig del av offentlige vegeieres ansvarsområde.

Det bør stilles krav om etterkontroll og oppretting av mangler i perioden 1-2 år etter at gravearbeidene er fullført. Det kan være en utfordring med senkninger og hull i fyllmasser som er brukt i grøfter eller ved bruk av microtrenching.

Det er i dag en varierende kvalitet på vegnettet og når det skal legges rør i veggrunnen kan det forringe vegkapitalen over tid. Det er vanskelig å dokumentere konsekvenser godt nok i forkant, slik forslaget legger opp til. Endringene må derfor ikke medføre økte kostnader for drift, vedlikehold og utbedring av fylkesveger.

Det er nødvendig med nærmere begrepsavklaring knyttet begrepet «full istandsettelse». Når det ikke er spesifisert hva som ligger i dette kravet kan det oppstå konflikter på et senere tidspunkt.

Det må presiseres hva det betyr at partene kan inngå "avtaler". Det er ikke berørt nærmere hva som blir konsekvensen dersom for eksempel ledningseier ikke vil inngå en avtale foreslått av vegeier. Det kan tolkes i den retning av at vegeier ikke kan nekte ledningseier å legge ledning.

Vi etterlyser en mer helhetlig vurdering av gebyrstrukturen. Et eksempel er utleie av egen grunn. Dette burde ikke være forskjellig fra den policy som offentlig myndighet har i forhold til annen grunn de eier. Fokuset i forslaget ligger på å redusere gravekostnader, men det er svært viktig at offentlige vegeiere kan vurdere andre typer samfunnskostnader, som klimaendringer, miljø og langsiktig infrastrukturplanlegging.

Vi viser også til høringsuttalelse fra KS.

Med vennlig hilsen,
Niklas Kalvø Tessem

Daglig leder Kraftylka